

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΛΑΡΙΣΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	7382
Ημερομηνία καταβολής	5/7/18

ΕΡΩΤΗΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΗΠΑ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΚΕΙΜΗΛΙΩΝ ΤΗΣ Ι.Μ. ΕΙΚΟΣΙΦΟΙΝΙΣΣΗΣ

Είναι γνωστό ότι ένα τεράστιο τμήμα του πλούτου της ελληνικής πνευματικής παράδοσης βρίσκεται στο εξωτερικό, μετά από παράνομες πράξεις απόσπασής τους. Ως κράτος οφείλουμε να περισυλλέξουμε τα όποια μνημεία του πολιτισμού μας, ή τουλάχιστον να τα διεκδικήσουμε, βασιζόμενοι στις διεθνείς συνθήκες αλλά και στους κανόνες του δικαίου αναφορικά στην πολιτιστική κληρονομιά κάθε λαού.

Πρόσφατα, γράφτηκε στον αθηναϊκό τύπο (εφ. *Καθημερινή*, 18.05.18 –άρθρο ειδικού συνεργάτη) ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο έχει ανακαλύψει πως ορισμένοι θεσμοί στις ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της Βιβλιοθήκης και του Μουσείου Morgan, του Πανεπιστημίου Princeton και του Πανεπιστημίου Duke, κατέχουν συνολικά εκατώ χειρόγραφα της βυζαντινής εποχής.

Πρόκειται για χειρόγραφα που εκλάπησαν το 1917 κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, από βουλγαρικές στρατιωτικές δυνάμεις, από την Μονή της Εικοσιφοινίσσης στη Μακεδονία, που είναι το παλαιότερο εν ενεργεία μοναστήρι στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη με τις απαρχές του να ανάγονται στον 5ο αιώνα. Πριν από την κλοπή η βιβλιοθήκη περιλάμβανε 1.300 τόμους παλαιών συγγραμμάτων, βιβλία, κώδικες, ιερά άμφια, σκεύη κ.ά. Τα χειρόγραφα που εκλάπησαν υπολογίζονται σε πάνω από 400, ενώ αρκετά από αυτά πωλήθηκαν. Κάποια εξ αυτών βρέθηκαν στο εξωτερικό, μεταξύ αυτών και στους ανωτέρω αναφερθέντες αμερικανικούς θεσμούς. Όπως αναφέρεται στο συγκεκριμένο άρθρο, χειρόγραφο από αυτή τη συλλογή κατείχε και η Λουθηρανική Σχολή Θεολογίας του Σικάγου η οποία και το επέστρεψε πρόσφατα, για λόγους «ηθικής», αναγνωρίζοντας ότι ήταν μεταξύ εκείνων που εκλάπησαν από τη Μονή της Εικοσιφοινίσσης το 1917. Η πράξη αυτή ανοίγει το δρόμο για την επιστροφή και των υπόλοιπων χειρογράφων, εφόσον γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Αλλά, όμως, κλαπέντα κειμήλια παραμένουν στην Βουλγαρία. Μάλιστα, κατά την πρόσφατη Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (COSAC) που πραγματοποιήθηκε στη Σόφια, επισκεπτόμενοι το Μουσείο Εθνικής Ιστορίας είδαμε να εκτίθενται κάποια από τα κειμήλια αυτά, τα οποία μας επιτράπη να φωτογραφίσουμε. Ιδιαίτερη εντύπωση μας έκανε το γεγονός ότι ανάμεσα στα εκθέματα βρίσκονται λειψανοθήκες χωρίς τα λείψανα των Αγίων.

Πάντως, από την πλευρά της Βουλγαρίας μέχρι σήμερα, παρά τις προσπάθειες που ξεκίνησαν ήδη από το 1923 για την επιστροφή των κλαπέντων κειμηλίων, και παρά τους σαφείς όρους της συνθήκης του Νείγγυ, δεν επιβεβαιώνεται διάθεση επιστροφής των κειμηλίων.

Κατόπιν τούτων

ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

1. Προτίθεσθε να συνδράμετε στην προσπάθεια επιστροφής στην Ελλάδα των κλαπέντων χειρογράφων από την Μονή Εικοσιφοινίσσης, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή συγκεκριμένων θεσμών των ΗΠΑ;
2. Σε τι ενέργειες θα προβείτε για την επιστροφή των ευρισκομένων στη Βουλγαρία κλαπέντων κειμηλίων από τη Μονή Εικοσιφοινίσσης;
3. Γνωρίζετε τι τύχη είχαν τα λείψανα Αγίων που έχουν αφαιρεθεί από τις κλαπείες λειψανοθήκες που βρίσκονται στο Μουσείο Εθνικής Ιστορίας της Σόφιας;

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2018

Ο ερωτών Βουλευτής

Μάξιμος Χαρακόπουλος